

KARTLEGGING AV SAMARBEID

mellom fylkeskommunene og
de frivillige organisasjonene

FRIVILLIGHET
NORGE

OM FRIVILLIGHET NORGE

Frivillighet Norge er et samarbeidsforum for frivillige organisasjoner i Norge. Frivillighet Norge arbeider for en helhetlig frivillighetspolitikk for å sikre vekst og utvikling i frivilligheten, som er en hjørnestein i norsk kultur og samfunnsliv. Frivilligheten er mangfoldig og politikken må derfor ha et spekter av ulike grep for å gi alle deler av frivillig sektor bedre rammevilkår. Frivillighet Norge har mer enn 300 medlemsorganisasjoner, som til sammen representerer omlag 50.000 lag og foreninger over hele landet. Drøyt 10 prosent av medlemmene er minoritetsorganisasjoner.

FYLKESKOMMUNAL FRIVILLIGHETSPOLITIKK

Frivillighet Norge har de siste årene fokusert mye på frivillighetspolitikk i fylkeskommunene og hvordan fylkeskommunene kan legge til rette for at kommunene utvikler en helhetlig frivillighetspolitikk. Årsaken er endringer i kommune- og regioninndelingen med tilhørende roller og oppgaver som kommune og regionreformen medfører. Et sentralt formål med en fylkeskommunal frivillighetspolitikk er at den skal stimulere til økt samspill og samarbeid mellom fylkeskommunen og de frivillige organisasjonenes regionaledd. Et viktig premiss er at bredden av frivilligheten trekkes inn som dialogpartner i utviklingen av frivillighetspolitikken, slik at innholdet oppleves som relevant for alle typer frivillige foreninger.

I september 2018 ble regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti enige om at fylkeskommunene skal få nye oppgaver innen viktige områder som kompetanse og integrering, folkehelse, klima og miljø, næringsutvikling og landbruk, forskning, samferdsel, planlegging og kultur. Kommune og regionreformen vil derfor få konsekvenser for frivillig sektor både regionalt og lokalt.

Denne kartleggingen gir et helhetlig bilde av hvilke strukturer for samarbeid fylkeskommunene har med frivilligheten, hvor ansvaret for dialog og samarbeid med frivilligheten er plassert, hvilke tilskudds- og støttefunksjoner som finnes og hvordan fylkeskommunene har involvert frivillig sektor i sammenslåingsprosessen knyttet til regionreformen.

INNHOOLD

1. BAKGRUNN	5
2. HOVEDFUNN OG FRIVILLIGHET NORGES ANBEFALINGER	6
2.1 ANBEFALINGER	8
3. AGDER	10
3.1 AUST-AGDER FYLKESKOMMUNE	10
3.2 VEST-AGDER FYLKESKOMMUNE	11
4. INNLANDET	12
4.1 HEDMARK FYLKESKOMMUNE	12
4.2 OPPLAND FYLKESKOMMUNE	14
5. TROMS OG FINNMARK	16
5.1 TROMS FYLKESKOMMUNE	16
5.2 FINNMARK FYLKESKOMMUNE	17
6. VESTFOLD OG TELEMAR	18
6.1 VESTFOLD FYLKESKOMMUNE	18
6.2 TELEMAR FYLKESKOMMUNE	19
7. VESTLAND	21
7.1 HORDALAND FYLKESKOMMUNE	21
7.2 SOGN OG FJORDANE FYLKESKOMMUNE	22
8. VIKEN	24
8.1 AKERSHUS FYLKESKOMMUNE	24
8.2 BUSKERUD FYLKESKOMMUNE	25
8.3 ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE	26
9. MØRE OG ROMSDAL	27
10. NORDLAND	29
11. OSLO	30
12. ROGALAND	32
13. TRØNDELAG	33

Kulturminister Trine Skei Grande delte onsdag 5. desember 2018 ut prisen Årets frivillighetskommune til Karmøy kommune. Prisen Årets frivillighetskommune ble opprettet av KS og Frivillighet Norge i 2016. Målet med prisen er å løfte frem kommuner og fylkeskommuner som arbeider godt med frivillighetspolitikk. Foto: Birgitte Heneide

1. BAKGRUNN

Den 8. juni 2017 behandlet Stortinget forslag til ny inndeling av regionalt folkevalgt nivå¹, i det daglige omtalt som regionreformen. 18 fylkeskommuner skal bli 11 fylkeskommuner, og Regjeringen nedsatte et ekspertutvalg som 1. februar 2018 leverte en rapport med anbefalinger til hvilke oppgaver de nye fylkeskommunene bør ha i fremtiden². Den 24. september 2018 kom regjeringspartiene (Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre) til enighet med Kristelig folkeparti om overføring av oppgaver fra staten til den nye fylkeskommunen³, og den 19. oktober la regjeringen frem en stortingsmelding om fylkeskommunens nye oppgaver⁴. Av varslede endringer for frivilligheten fremkommer det i enigheten blant annet at man skal utrede muligheten for at deler av de statlige tilskuddene som i dag tilfaller studieforbundene kan bli overført til fylkeskommunene. Videre det varslet at Hagen-utvalgets anbefalinger når det gjelder kulturfeltet vil bli behandlet i den kommende kulturmeldingen.

Endringer i inndelingen og oppgavene til fylkeskommunene vil medføre en endret hverdag for mange, også for frivilligheten. Frivillighet Norge er samarbeidsforumet til de frivillige organisasjonene i Norge, og slik vil det vil regionreformen kunne by på både muligheter og utfordringer for frivilligheten. Frivillighet Norge har derfor gjennomført en kartlegging for å få en oversikt over hvordan samarbeidet mellom fylkeskommunene og frivilligheten fungerer i dag. Med denne rapporten ønsker Frivillighet Norge å presentere resultatene fra kartleggingen, og drøfte hva som er viktig når fremtidens fylkeskommuner skal finne ut hvordan de skal samarbeide med frivilligheten. Målgruppen for rapporten er frivillige organisasjoner, fylkeskommunene og staten, og målet er at rapporten skal inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget i arbeidet med de nye fylkeskommunene.

Frivillighet Norge har undersøkt hvilke strukturer for samarbeid fylkeskommunene har med frivilligheten,

hvor ansvaret for frivilligheten er plassert organisatorisk i fylkeskommunene, hvilken form for støtte og tilbud som fylkeskommunene tilbyr frivilligheten, og hvordan frivilligheten er trukket inn i arbeidet med etablering av de nye fylkeskommunene. Tilskuddsordninger eller annen støtte som fylkeskommunene helt eller delvis fordeler eller forvalter på vegne av staten, og som er ordninger som alle fylkeskommuner har, blir ikke nærmere behandlet i rapporten.

Kartleggingen er gjort ved hjelp av innsamling og systematisering av offentlig tilgjengelig informasjon, og intervjuer med fylkeskommuner og frivillige organisasjoner. Så langt det har latt seg gjøre har vi forsøkt å verifisere funnene i kartleggingen med rett avdeling i den aktuelle fylkeskommunen. Da det er mange steder slik at flere ulike avdelinger i fylkeskommunene som forholder seg til frivilligheten er det ikke gitt at vi har fanget opp alle former for samarbeid fylkeskommunene har med frivilligheten.

Fylkeskommunene har en viktig rolle som samfunnsutviklere, og Frivillighet Norge mener at å bidra til vekst og utvikling i frivillighet i fylkene er en viktig del av dette oppdraget. Frivillige organisasjoner spiller en stor rolle for folks hverdag lokalt, også på tvers av kommunegrensene. Fylkeskommunene kan innta en nøkkelrolle i å styrke frivilligheten i sitt fylke. De frivillige organisasjonene kan også være viktige samarbeidspartnere for fylkeskommunene på områder som kultur, opplæring og folkehelse.

I dette kapitlet er det redegjort for formålet til og arbeidet med denne rapporten. I kapittel 2 blir hovedfunnene fra kartleggingen og Frivillighet Norges anbefalinger presentert. Resultatene fra kartleggingen blir gjennomgått i kapittel 3-13 fylkeskommune for fylkeskommune, sortert etter hvordan de nye fylkeskommunekartet vil se ut.

1 Stortinget.no: Prop. 84 S (2016-2017), Innst. 385 S (2016-2017)

2 Regjeringen.no: Ekspertutvalg foreslår nye oppgaver

3 Høyre.no: Enighet mellom regjeringspartiene og KrF om oppgaveoverføring og regionreform

4 Regjeringen.no: Styrker fylkeskommunene ved å flytte oppgaver

2. HOVEDFUNN OG FRIVILLIGHET NORGES ANBEFALINGER

Det gjøres mye i fylkeskommunene for å støtte og samarbeide med frivilligheten, til tross for at dette ikke er en lovpålagt oppgave for fylkeskommunene. På hvilken måte fylkeskommunene organiserer og innretter samarbeidet sitt med frivillig sektor er svært forskjellig

og ulikt. Under følger noen hovedtrekk fra kartleggingen, og deretter Frivillighet Norges råd til hvordan fylkeskommuner kan bidra til vekst og utvikling i frivilligheten i fylket i enda større grad enn de gjør i dag.

ANSVARET FOR FRIVILLIGHETEN

Aust-Agder	Primært seksjon for kultur og idrett
Vest-Agder	Kulturseksjonen, regionalenheten
Hedmark	Enhet for kultur, bibliotek og kompetanse
Oppland	Kulturenheten
Troms	Fylkesrådet
Finnmark	Fagområdet kultur, folkehelse, idrett og friluftsliv
Vestfold	Seksjon for kultur, idrett og friluftsliv, kultursektoren
Telemark	Team folkehelse, idrett og friluftsliv / Kulturavdelingen
Hordaland	Kultur- og idrettsavdelingen (primært, også noe regionalavdelingen)
Sogn og Fjordane	Nærings- og kulturavdelingen
Akershus	Seksjon for idrett, friluftsliv, frivillighet og folkehelse i avdeling for kultur, frivillighet og folkehelse
Buskerud	Primært utviklingsavdelingen (ikke definert et særlig sted med hovedansvar)
Østfold	Folkehelseseksjonen, samfunnsplanavdelingen / Kulturseksjonen i regionalutviklingsavdelingen
Møre og Romsdal	Kulturavdelingen
Nordland	Tidligere folkehelseavdelingen
Oslo	Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet
Rogaland	Seksjon for allmennkultur, kulturavdelingen/ Planavdelingen
Trøndelag	Seksjon for folkehelse, idrett og frivillighet, avdeling for kultur og folkehelse

De fleste fylkeskommuner svarer på spørsmål om hvilken **avdeling som har ansvaret for frivilligheten** at det er spredt på flere avdelinger. I hovedsak er tendensen at frivillighet enten er i samme avdeling som kultur eller folkehelse. Frivillighet er da gjerne definert som en underdel av enten kultur eller folkehelse. I noen fylkeskommuner, som for eksempel i Oslo og Akershus, er frivillighet løftet opp et hakk, og er likestilt med kultur og folkehelse.

Kartleggingen viser at fylkeskommunene i all hovedsak ikke har etablert **formelle samarbeidsstrukturer** med frivilligheten. Et unntak er Telemark fylkeskommune som har etablert et råd for frivillige, som skal være et rådgivende organ for fylkestinget i alle saker som berører frivilligheten. De fleste fylkeskommuner viser til at de har samarbeid med, og gjerne også støtter økonomisk, **regionale paraplyorganisasjoner**. Fire fylkeskommuner har årlige frivillighetskonferanser

som faste møteplasser med frivilligheten i fylket. Alle fylkeskommunene melder at de har møteplasser i form av konferanser eller seminarer der frivilligheten blir invitert.

Det er stor variasjon når det kommer til hvilken **støtte fylkeskommunen tilbyr frivilligheten**. Mens små fylkeskommuner gjerne har noen få tilskuddsordninger rettet mot frivilligheten har de større fylkeskommunene en stor bredde i sin tilskuddsportefølje. Innretningene og kriteriene for ordningene er veldig forskjellige, og er dermed vanskelig å sammenlikne. Flere fylkeskommuner prioriterer å yte tilskudd til paraplyorganisasjonene, både til deres drift, men gir også tilskudd som skal fordeles videre til paraplyorganisasjonens medlemmer. Av ikke-økonomisk støtte varierer det veldig: Kurs, veiledning, oppfølging og utlån av lokaler er noen eksempler på ikke-økonomisk støtte som tilbys fra fylkeskommunene.

FRIVILLIGHETSPOLITIKK/-MELDING

Aust-Agder	
Vest-Agder	
Hedmark	
Oppland	
Troms	
Finnmark	
Vestfold	
Telemark	
Hordaland	
Sogn og Fjordane	
Akershus	
Buskerud	
Østfold	
Møre og Romsdal	
Nordland	
Oslo	
Rogaland	
Trøndelag	

	Har frivillighetspolitikk/melding
	Har plan om å få frivillighetspolitikk/-melding
	Har ikke frivillighetspolitikk/-melding

Seks fylkeskommuner har valgt å vedta en egen **frivillighetspolitikk eller -melding**, med kunnskap om og ambisjoner for frivilligheten i fylket. To fylkeskommuner har bestemt at de skal utvikle en frivillighetspolitikk eller melding, mens de resterende fylkeskommunene behandler frivilligheten i andre plandokumenter. Ofte er dette i plandokumentene for kultur eller for folkehelse, og frivilligheten blir gjerne behandlet flere steder.

SAMARBEIDSAVtaler MED FRIVILLIGE ORGANISASJONER

Aust-Agder	
Vest-Agder	
Hedmark	
Oppland	
Troms	
Finnmark	
Vestfold	
Telemark	
Hordaland	
Sogn og Fjordane	
Akershus	
Buskerud	
Østfold	
Møre og Romsdal	
Nordland	
Oslo	
Rogaland	
Trøndelag	

	Har samarbeidsavtaler
	Har ikke samarbeidsavtaler

Når det gjelder **samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner** er det bare noen få fylkeskommuner som melder at de ikke har dette. Innholdet og formen på de inngåtte samarbeidsavtalene varierer: Flere fylkeskommuner har samarbeid med frivilligheten knyttet til arbeidet med folkehelse. Noen steder bærer samarbeidene preg at frivillige organisasjoner og fylkeskommunen sammen har funnet felles mål man ønsker å nå, men andre steder er slik at formålet eksplisitt er å nå målene i fylkeskommunale planer.

På spørsmål om hvordan fylkeskommunene har involvert frivilligheten i arbeidet med de nye fylkeskommunene er tilbakemeldingen at de frivillige organisasjonene har blitt informert om sammenslåingsprosessen av fylkeskommunen, men at det ikke har vært noen involvering utover dette. Flere melder dog at de har det på agendaen at frivilligheten skal bli koblet på sammenslåingsprosessen. I Akershus har fylkeskommunen invitert til en konferanse for frivilligheten der den nye fylkeskommunen var tema.

2.1 ANBEFALINGER

Det er i arbeidet med nye oppgaver til fylkeskommunene lagt vekt på fylkeskommunenes rolle som samfunnsutviklere. Den norske frivilligheten er en sentral del av samfunnet, og Frivillighet Norge mener at fylkeskommunene har stort potensiale til å spille en enda større rolle for frivilligheten enn man gjør i dag. Frivillighet Norge har følgende anbefalinger til alle fylkeskommuner:

Anerkjenne frivillighet som et eget fagområde:

Frivilligheten utgjør en stor del av folks hverdag, 63 % av befolkningen gjør frivillig innsats i følge frivillighetsbarometeret for 2018.⁵ Frivillighet bør derfor blir anerkjent som et eget fagområde i fylkeskommunen, og ikke som et av mange underområder i avdelingen for kultur eller folkehelse. Å ha frivillighet som et eget fagområde betyr ikke at det bare er en avdeling som skal forholde seg til frivilligheten, men at det er en avdeling som har det overordna ansvaret for fylkeskommunens samspill og samarbeid med frivilligheten. Denne avdelingen kan fungere som et kontaktpunkt og som en kompetansebase for fylkeskommunen.

Vedta en regional frivillighetspolitikk: Fylkeskommunen bør ha en samlet tilnærming til frivilligheten, og avklare denne gjennom en regional frivillighetspolitikk i form av en frivillighetsmelding eller -strategi. En melding eller strategi bør inneholde fylkeskommunens prinsipper og ambisjoner for samarbeid med frivilligheten, en status for de frivillige organisasjonene i fylkeskommunen, en oversikt over fylkeskommunes frivillighetspolitiske virkemidler, og en tiltaksplan for å videreutvikle fylkeskommunens samarbeid med frivilligheten og frivillighetens rammebetingelser. Den regionale frivillighetspolitikken må forankres politisk, og bør utvikles i samarbeid med frivilligheten.

⁵ Se Frivillighetsbarometeret 2018 på Frivillighet Norges nettsider

Samarbeid med frivilligheten: Fylkeskommunen bør ha formaliserte samarbeidsstrukturer med frivilligheten. Det kan være i form av et frivillighetsråd der bredden av frivilligheten er representert og diskuterer spørsmål som angår hele frivilligheten, eller samarbeid om mer konkrete tematiske spørsmål sammen med relevante organisasjoner. De frivillige organisasjonene er ikke leverandører av tiltak som det offentlige kan bestille. Samarbeidet med frivilligheten må skje på frivillighetens premisser, de frivillige organisasjonene er ikke et middel for å nå målene i fylkeskommunale plandokumenter. Men frivilligheten og fylkeskommunen vil ofte ha felles målsetninger for samfunnet: Derfor bør fylkeskommune og organisasjoner sammen finne ut hvilke saker man kan og vil samarbeide om, og finne en form på samarbeidet som sikrer at man når målet. Samarbeidet kan forankres i samarbeidsavtaler der roller, ansvar og forventninger avklares.

Støtte frivilligheten med finansiering og kompetanse: Det regionale nivået i de frivillige organisasjonene er viktig i enhver frivillig organisasjon. De er bindeledet mellom sentralleddet og det lokale nivået, og har ofte de en nøkkelrolle i oppstart, opplæring og oppfølging av lokale lag og foreninger. Fylkeskommunen bør jobbe for sterke regionledd i de frivillige organisasjonene, og bør støtte disse økonomisk med tilskuddsordninger for drift og utvikling. Fylkeskommunen bør også støtte organisasjonene ikke-økonomisk gjennom kurs, veiledning, møteplasser og andre kompetansebehov organisasjonene har.

Gi rom til frivilligheten: All frivillighet trenger et sted å være. Fylkeskommunen kan som eier av de videregående skolene, av idrettsanlegg og andre lokaler gjøre hverdagen til frivillige organisasjoner lettere ved å gi frivilligheten et sted å være. Ved bygging av nye skoler og lokaler bør det bygg planlegges og utformes for at de skal kunne bli lånt av frivillige organisasjoner etter skoletid. Det bør også være lokaler der det er mulig å overnatte - det er billigere for samfunnet at en frivillig organisasjon låner en skole som står tom i helgen enn at organisasjonen må betale overnattingssted i det

kommersielle markedet. Utlån til frivillige organisasjoner bør ikke være inntektskilde for fylkeskommunen, fylkeskommunen bør legge til rette for at utlån er gratis eller til selvkost.

Vær en pådriver for utvikling av lokal frivillighetspolitikk: I dag har alle kommuner en næringspolitikk, men bare et fåtall kommuner har en frivillighetspolitikk. Fylkeskommunen kan være en viktig pådriver og støttespiller for at kommunene skal utvikle en lokal frivillighetspolitikk. Ved å skape møteplasser for kommunene der frivilligheten står på agendaen kan fylkeskommunene bidra til inspirasjon og erfaringsutveksling mellom kommunene, og sikre at det er en sammenheng mellom fylkeskommunens frivillighetspolitikk og kommunenes frivillighetspolitikk.

Forenkling og digitalisering: Fylkeskommunen bør ha et aktivt og målrettet arbeid for å gjøre hverdagen for de frivillige organisasjonene enklest mulig. Frivilligheten skal være skoler i demokrati, og ikke skoler i byråkrati. Fylkeskommunen bør med et kritisk blikk vurdere hvilke krav man stiller til de frivillige organisasjonene når det gjelder søknad- og rapporteringsprosesser. Man bør aktivt søke å ta i bruk og utvikle nye digitale løsninger der det er mulig, for eksempel lage en portal for lån av fylkeskommunale lokaler, og ta i bruk felles plattformer som Frivillighetsregisteret for samhandling med frivilligheten.

Vær stolt av frivilligheten og få flere med:

Fylkeskommunen bør inspirere flere til frivillig arbeid gjennom å synliggjøre og vise frem godt frivillig arbeid som skjer i fylkeskommunen. Fylkeskommunen bør fremsnakke frivilligheten og vise de frivillige organisasjonene at fylkeskommunen er stolt av det arbeidet de frivillige organisasjonene gjør. Frivillighetens dag den 5. desember bør bli markert av fylkeskommunen, og man bør opprette en fylkesvis frivillighetspris samt nominere kandidater til den nasjonale frivillighetsprisen som deles ut årlig. Fylkeskommunen bør oppfordre organisasjonene til å ta i bruk Frivillig.no som en rekrutteringskanal.

3. AGDER

Stortinget vedtok 8. juni 2017 at Aust-Agder fylkeskommune og Vest-Agder fylkeskommune blir slått sammen fra 1. januar 2020. Navnet på den nye fylkeskommunen blir Agder fylkeskommune.

3.1 AUST-AGDER FYLKESKOMMUNE

Fylkeskommune: Aust-Agder	Ny fylkeskommune: Agder
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten? Primært seksjon for kultur og idrett	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> • Seminarer og møter	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> • Tilskudd til friluftslivstiltak • Tilskudd til fylkesidrettsanlegg • Tilskudd til kulturformål	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen? Frivillige organisasjoner får hjelp og veiledning ved behov. Fylkeskommunen inviterer til kurs/seminarer/diverse møteplasser og innspillarenaer.	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.? Fylkeskommunen har ikke egen frivillighetsmelding eller -politikk. Frivilligheten blir behandlet ulike planer og strategier som fylkeskommunen har.	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner? Det er gjort noen samarbeidsavtaler blant annet med fotballklubber som spiller på et av de to høyeste nivåene innen norsk fotball.	
Hvordan er frivilligheten trukket inn i arbeidet med ny fylkeskommune? Ikke involvert per nå.	

I Aust-Agder fylkeskommune er det mange avdelinger og enheter som forholder seg til frivilligheten. Seksjon for kultur og idrett i regionalavdelingen har ansvar for tilskudd til frivillige organisasjoner.

Fylkeskommunen har ingen formelle samarbeidsstrukturer med frivilligheten, men fylkeskommunen prioriterer å invitere frivillige organisasjoner til seminarer og andre møtearenaer. Det er noen få tilskuddsordninger som frivillige organisasjoner kan søke på. Av annen støtte yter fylkeskommunen støtte og hjelp til organisasjonene ved behov. Frivilligheten blir invitert til ulike

innspillsarenaer, men det er ikke et fast tilbud.

Fylkeskommunen har ikke en egen frivillighetspolitikk eller -melding. I Regionplan Agder 2020 (felles plan-dokument for fylkeskommunene i Agder) er kultur et av hovedsatsningsområdene. Et av hovedtiltakene for å nå målet «et regionalt kulturliv» er å utvikle «en helhetlig kulturstrategi som legger vekt på bredt engasjement og frivillighet». I disse dager jobbes det med Regionplan Agder 2030 og her er det planlagt at frivilligheten skal få et stort kapittel.

3.2 VEST-AGDER FYLKESKOMMUNE

Fylkeskommune: Vest-Agder	Ny fylkeskommune: Agder
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten? Kulturseksjonen, regionalenheten	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> Fylkeskommunen samarbeider med tre paraplyorganisasjoner Fylkeskommunen har jevnlig møter med frivilligheten 	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> Driftsstøtte til paraplyorganisasjonene Tilskudd til amatørteater Tilskudd til friluftslivsaktivitet Tilskudd til kulturtiltak 	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen? Fylkeskommunen samarbeider med frivillige organisasjoner om kurs og opplæring	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.? Nei	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner? Nei	
Hvordan er frivilligheten trukket inn i arbeidet med ny fylkeskommune? Fylkeskommunen har informert frivilligheten om sammenslåingsprosessen. Det er planlagt at de frivillige organisasjonene skal involveres mer etter hvert.	

I Vest-Agder fylkeskommune er det kulturseksjonen som ligger under regionalsjefen som har ansvar for frivilligheten, seksjonen har samarbeid med de frivillige paraplyorganisasjonene som finnes i fylket. Disse blir av fylkeskommunen beskrevet som «høringsinstans og et kontaktledd ut i fylket». Per i dag samarbeider med fylkeskommunen med idrettskretsen, barne- og ungdomsrådet, musikkrådet og et amatørteaterråd. I tillegg til tilskuddsordninger for frivilligheten blir det gitt driftsstøtte til paraplyorganisasjonene, og disse kan fordele midler videre til sine medlemsorganisasjoner.

Fylkeskommunen har ikke en egen frivillighetspolitikk eller -melding. I Regionplan Agder 2020 (felles plan-dokument for fylkeskommunene i Agder) er kultur et av hovedsatsningsområdene. Et av hovedtiltakene for å nå målet «et regionalt kulturliv» er å utvikle «en helhetlig kulturstrategi som legger vekt på bredt engasjement og frivillighet». I disse dager jobbes det med Regionplan Agder 2030 og her er det planlagt at frivilligheten skal få et stort kapittel.

4. INNLANDET

Stortinget vedtok 8. juni 2017 at Hedmark fylkeskommune og Oppland fylkeskommune blir slått sammen fra 1. januar 2020. Navnet på den nye fylkeskommunen blir Innlandet fylkeskommune.

4.1 HEDMARK FYLKESKOMMUNE

Fylkeskommune: Hedmark	Ny fylkeskommune: Innlandet
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten? Enhet for kultur, bibliotek og kompetanse	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> Fylkeskommunen samarbeider med paraplyorganisasjonene	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> Aktiviteter og arrangementer av og for ungdom Arrangementsutvikling idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv Arrangementsutvikling i Hedmark Barne- og ungdomsaktivitet Funksjonshemmedes organisasjoner Innkjøp av frukt, grønnsaker og sjømat til arrangementer og aktiviteter Pensjonistforeninger Påvirkningsfaktorer på folkehelse i nærmiljøet Samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner Samt direkte tilskudd til en rekke organisasjoner (omtalt under).	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen? <ul style="list-style-type: none"> Fylkeskommunen tilbyr blant annet organisasjonene kurs og veiledning, for eksempel på hvordan man kan søke tilskuddsmidler Utleie av lokaler	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.? Frivillighetsmelding for Hedmark, vedtatt av fylkestinget 10.-12. desember 2012.	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner? Nei	
Hvordan er frivilligheten trukket inn i arbeidet med ny fylkeskommune? Frivilligheten er så langt ikke trukket inn	

I Hedmark fylkeskommune er det enhet for kultur, bibliotek og kompetanse som har ansvar for frivilligheten. Tidligere har det blitt arrangert egne frivillighetskonferanser, men nå blir frivillige organisasjoner i stedet invitert inn til tematiske og fagspesifikke seminarer og konferanser når det er relevant.

Fylkeskommunen har en rekke tilskuddsordninger som er rettet inn mot frivilligheten, i tillegg til at det blir gitt direkte tilskudd til en rekke paraplyorganisasjoner/organisasjoner på fylkesnivå. Av annen støtte så blant

annet får organisasjonene veiledning i hvordan man søker om tilskuddsmidler, gjennom for eksempel den Den store tilskuddsdagen. Fylkeskommunale lokaler, først og fremst videregående skoler og idrettshaller leies ut til frivilligheten til selvkost.

Fylkeskommunen fikk i 2012 en egen frivillighetsmelding for Hedmark. I arbeidet med frivillighetsmeldingen ble det avholdt verkstedssamlinger med representanter for frivillig sektor og kommuner.

TILTAKENE I MELDINGEN INKLUDERER:

Etablering av frivillighetsforum på fylkesnivå

- Organisasjonsprosjekt med spesielt fokus på ungdom
- Søknads-/tilskuddskurs
- Videreføre den fylkeskommunale støtteordningen til paraplyer/fylkesorganisasjoner med vekt på forutsigbarhet
- Offentliggjøre alle fylkeskommunale bevilgninger til frivillige organisasjoner
- Politisk fokus på behov for økte statlige bevilgninger til kulturbygg
- Utvide ordningen med rimelige lokaler i fylkeskommunale skoler til å gjelde alle frivillige organisasjoner

Frivillighetsmeldingen fra 2012 har ikke blitt erstattet, og er derfor fortsatt gjeldene.

4.2 OPPLAND FYLKESKOMMUNE

Fylkeskommune: Oppland	Ny fylkeskommune: Innlandet
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten? Kulturenheten	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> • Fylkeskommunen støtter paraplyorganisasjoner og regionale frivillige organisasjoner på kulturområdet • Fylkeskommunen har et folkehelsenettverk der frivilligheten deltar • Rådgivere på idretts- og kulturfeltet har nettverk med organisasjoner	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> • Mesterskapstilskudd • Rammetilskudd for det frivillige kulturlivet • Tilskudd til kulturaktivitet og utviklingsprosjekt for barn og ungdom • Tilskudd til utvikling av lokalt folkehelsearbeid • Utviklingsmidler til kunst- og kulturprosjekter	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen?	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.? Nei	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner? Fylkeskommunen har samarbeidsavtale med idrettskretsen, samt noen prosjektbaserte samarbeidsavtaler med enkelte organisasjoner.	
Hvordan er frivilligheten trukket inn i arbeidet med ny fylkeskommune?	

Fylkeskommunen vektlegger å støtte regionale paraplyorganisasjoner og regionale frivillige organisasjoner på kulturområdet. Formålet med dette samarbeidet for fylkeskommunen er å realisere den vedtatte kulturpolitikken, samt den vedtatte ungdomspolitikken. Det finnes et folkehelsenettverk som frivilligheten deltar i.

Frivilligheten i Oppland har tilskuddsordninger frivillige organisasjoner kan søke på, i tillegg til at noen

organisasjoner får direkte støtte. Fylkeskommunen har ikke en egen frivillighetspolitikk eller –melding. Frivilligheten blir blant annet behandlet i regional plan for verdiskapning, regional plan for folkehelse og fylkeskommunens strategier som idrettsstrategien, kulturstrategien og ungdomsstrategien.

Årets Frivillighetskommune

Årets frivillighetskommune 2017 gikk til Telemark fylkeskommune. Styreleder i KS Gunn Marit Helgesen delte ut prisen sammen med barne- og likestillingsminister Solveig Horne og styreleder i Frivillighet Norge Heikki Holmås. Foto: Birgitte Heneide

5. TROMS OG FINNMARK

Stortinget vedtok 8. juni 2017 at Troms fylkeskommune og Finnmark fylkeskommune blir slått sammen fra 1. januar 2020. Navnet på den nye fylkeskommunen blir Troms og Finnmark fylkeskommune.

5.1 TROMS FYLKESKOMMUNE

Fylkeskommune: Troms	Ny fylkeskommune: Troms og Finnmark
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten? Fylkesrådet	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten? Samarbeid med paraplyer/regionalledd	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> • Faste tilskudd til kulturinstitusjoner og -organisasjoner • Festivaltilskudd • Fysisk tilrettelegging for friluftsliv i nærmiljøet • Grunntilskudd til samiske kulturorganisasjoner • Frivillighetsmillionen	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen? Nettverkssamlinger med ulike deler av frivilligheten	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.? Fylkesrådet har varslet at de ønsker å legge frem en frivillighetsmelding	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner? Forum for natur og friluftsliv (FNF) Troms	
Hvordan er frivilligheten trukket inn i arbeidet med ny fylkeskommune? -	

I Troms fylkeskommune ligger ansvaret for frivilligheten hos fylkesrådet. Kulturetaten er den fagetaten som har det mest utbredte samarbeidet med frivilligheten. Fylkeskommunen har jevnlig nettverkssamlinger med frivilligheten innenfor en rekke ulike fagområder, deriblant idrett, friluftsliv, folkehelse, kunst og kultur, samisk og kvensk kultur og barn og unge. Per i dag har fylkeskommunen ikke en egen frivillighetsmelding eller -politikk, men fylkesrådet har varslet i sin politiske plattform at de ønsker å legge frem en frivillighetsmelding.

Fylkeskommunen har blant annet en samarbeidsavtale med Forum for natur og friluftsliv (FNF) i Troms, som innebærer jevnlig kontakt og at fylkeskommunen legger til rette for gode rammevilkår for organisasjonens arbeid. Frivillige organisasjoner blir støttet gjennom flere tilskuddsordninger, idrettskretsen fordeler midler på vegne av fylkeskommunen og fylkesrådet tildeler gjennom frivillighetsmillionen støtte til store og små tiltak innenfor frivilligheten.

5.2 FINNMARK FYLKESKOMMUNE

Fylkeskommune: Finnmark	Ny fylkeskommune: Troms og Finnmark
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten? Primært fagområdet kultur, folkehelse, idrett og friluftsliv	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten? Ingen	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> • Faste tilskudd til en rekke organisasjoner • Festivaler • Frivillige organisasjoner • Midler til samiske formål • Tilskudd til ungdomsaktiviteter • Voksenopplæringsmidler 	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen? <ul style="list-style-type: none"> • Fylkeskommunen tilbyr frivilligheten veiledning med særlig vekt på hvordan frivillige organisasjoner kan søke om støtte fra fylkeskommunen eller andre aktører. 	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.? Nei	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner? Fylkeskommunen har samarbeidsavtale med Finnmark idrettskrets	
Hvordan er frivilligheten trukket inn i arbeidet med ny fylkeskommune? Ikke involvert per nå.	

I Finnmark fylkeskommune er det først og fremst fagområdet kultur, folkehelse, idrett og friluftsliv som har ansvar for frivilligheten. Det finnes i dag ingen samarbeidsstrukturer for samarbeid med frivilligheten, men fylkeskommunen prioriterer at arrangementer for frivilligheten blir lagt utenfor ordinær arbeidstid for at frivilligheten skal kunne delta, og man søker å minimere utgiftene for deltakelse. Ved utarbeidelse av nye planer og strategier blir frivilligheten dratt involvert i prosessene på lik linje med kommunene.

Fylkeskommunen har noen tilskuddsordninger som frivilligheten kan søke på, i tillegg til at en rekke frivillige organisasjoner får faste tilskudd som er politisk forankret. Man har ikke en egen frivillighetsmelding eller politikk, men frivilligheten er behandlet både i regionalt handlingsprogram for folkehelsearbeidet og regional kulturstrategi. Fylkeskommunen har samarbeidsavtale med Finnmark idrettskrets.

6. VESTFOLD OG TELEMAR

Stortinget vedtok 8. juni 2017 at Vestfold fylkeskommune og Telemark fylkeskommune blir slått sammen fra 1. januar 2020. Navnet på den nye fylkeskommunen blir Vestfold og Telemark fylkeskommune.

6.1 VESTFOLD FYLKESKOMMUNE

Fylkeskommune: Vestfold	Ny fylkeskommune: Vestfold og Telemark
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten? Seksjon for kultur, idrett og friluftsliv, kultursektoren	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> Tett samarbeid med nettverket av paraplyorganisasjoner	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> Fond idrettsarrangement- og anlegg Rammetilskudd regionale paraplyorganisasjoner	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen? <ul style="list-style-type: none"> Som en del av nettverket med paraplyorganisasjoner har man et kompetanseprogram. Fylkeskommunen har jevnlig møter med paraplyorganisasjonene i fellesskap og enkeltvis	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.? Nei.	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner? Fylkeskommunen har samarbeidsavtaler med regionale paraplyorganisasjoner.	
Hvordan er frivilligheten trukket inn i arbeidet med ny fylkeskommune? Organisasjonene har blitt orientert om arbeidet med sammenslåing.	

Fylkeskommunen gir tilskudd til regionale paraplyorganisasjoner på kulturfeltet. Tilskuddene er et flerårig rammetilskudd, og gis til paraplyorganisasjoner som har inngår som samarbeidspartner med fylkeskommunen i gjeldene strategisk kultur- og idrettsplan. Paraplyorganisasjonene er delegert myndighet til å fordele midler videre til sine medlemsorganisasjoner.

Det er ingen egen frivillighetspolitikk eller -melding i Vestfold, strategisk kultur- og idrettsplan legger føringer for arbeidet med frivilligheten.

6.2 TELEMARK FYLKESKOMMUNE

Fylkeskommune: Telemark	Ny fylkeskommune: Vestfold og Telemark
<p>Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten? Delt mellom team folkehelse, idrett og friluftsliv (underlagt fylkesrådmannen) og kulturavdelingen.</p>	
<p>Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Råd for frivillige • Årlig frivillighetskonferanse 	
<p>Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funksjonshemmedes organisasjoner • Midler til folkehelse, kultur eller idrett • Tilskudd til regionale og interkommunale idrettsanlegg 	
<p>Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arrangerer kurs for og i samarbeid med de frivillige organisasjonene • Utlån av lokaler hos fylkeskommunen 	
<p>Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.? Frivillighetsmelding for Telemark fylkeskommune 2016–2020 ble vedtatt i fylkestinget 26. april 2017</p>	
<p>Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner? Siden 2016 har fylkeskommunen hatt partnerskapsavtaler med følgende frivillige organisasjoner innen folkehelsearbeidet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Telemark Røde Kors • Telemark Idrettskrets • DNT Telemark • Senter mot incest og seksuelle overgrep (SMISO) • Kirkens SOS • Telemark kulturnettverk 	
<p>Hvordan er frivilligheten trukket inn i arbeidet med ny fylkeskommune? Fylkeskommunen har svart på spørsmål fra organisasjonene, men foreløpig har organisasjonene ikke vært involvert i arbeidet med ny fylkeskommune</p>	

Per i dag er det ikke en avdeling i Telemark fylkeskommune som har hovedansvaret for frivilligheten. De delene av fylkeskommunen som har den fremste kontakten med frivilligheten er team folkehelse, idrett og friluftsliv (underlagt fylkesrådmannen) og kulturavdelingen. Man har tidligere vurdert å ha egne kontaktpersoner/avdelinger/team og tilsvarende for frivilligheten, men man har ikke godt videre med. Dette er et tema som er på agendaen igjen som følge av regionreformen.

Etter initiativ fra frivilligheten opprettet fylkeskommunen Forum for frivillighet og folkehelse som tiltak i regional strategi for folkehelse i Telemark (2012-2016). Basert på erfaringene med denne samarbeidsstrukturen vedtok fylkestinget i Telemark 24. april 2018 å opprette et fylkeskommunalt råd for frivillige i Telemark. Det nye rådet skal være et rådgivende organ i saker som angår frivilligheten i Telemark, det skal bidra til å styrke det frivillige arbeidet, og rådet skal ivareta interessen for hele bredden av frivilligheten i fylket. Rådet består av representanter for 9 ulike organisasjoner, det har et eget budsjett og sekretærbistand fra fylkeskommunen. Etter planen skal rådet for frivillige evalueres etter to års drift.

Det blir arrangert en til to frivillighetskonferanser i året, tidligere har dette vært gjort i samarbeidet med Forum for frivillighet og folkehelse. Dette er en viktig

møteplass mellom fylkeskommunen og de frivillige organisasjonene, og er en arena man har jobbet systematisk med over flere år.

I tillegg til tilskuddsordninger rettet mot frivilligheten så har fylkeskommunen partnerskapsavtaler med frivillige organisasjoner, som også innebærer økonomiske tilskudd til organisasjonene. Partnerskapsavtalene forplikter partene til å samarbeide og forsterke innsatsen for fellesmål. Av ikke-økonomisk støtte arrangerer fylkeskommunen kurs for og i samarbeid med frivillige organisasjoner, samt at man låner ut lokaler til møter på dagtid.

Frivillighetsmelding for Telemark fylkeskommune 2016-2020 ble vedtatt av fylkestinget 26. april 2017. Meldingens overordnede mål er å bidra til å bevare og videreutvikle frivillighetstradisjonene i Telemark, og meldingen avklarer fylkeskommunenes rolle og ansvar for frivillig sektor gjennom å gi en oversikt over fylkeskommunens ulike tiltak og tilskuddsordninger.

Frivilligheten har til nå ikke vært involvert i arbeidet med den nye fylkeskommunen. Fylkeskommunen er i en prosess med å kartlegge likheter og forskjeller mellom Telemark og Vestfold når det gjelder arbeidet med frivillighet, og har man har løpende svart på spørsmål fra organisasjonene om den kommende sammenslåingen.

7. VESTLAND

Stortinget vedtok 8. juni 2017 at Hordaland fylkeskommune og Sogn og Fjordane fylkeskommune blir slått sammen fra 1. januar 2020. Navnet på den nye fylkeskommunen blir Vestland fylkeskommune.

7.1 HORDALAND FYLKESKOMMUNE

Fylkeskommune: Hordaland	Ny fylkeskommune: Vestland
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten?	
Primært kultur- og idrettsavdelingen, i noen grad også regionalavdelingen.	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten?	
Ingen	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten?	
<ul style="list-style-type: none"> • Administrasjonstilskot og grunntilskot til voksenopplæring • Arrangementstilskot til nasjonale og internasjonale meisterskap 2019 • Driftsstønad til kunst, kultur, og idrett • Driftsstønad til regionale barne- og ungdomsorganisasjonar • Investeringsstilskot til idrettsanlegg med regional og nasjonal verdi • Premiering – idrettsarrangement • Program for folkehelsearbeid i kommunane - Tilskotsordninga 2018 - 2023 • Prosjektilskot: Kultur – amatør • Prosjektilskot: Større kulturprosjekt • Tilskot til elitekorps • Tilskot til kulturbygg med regionale funksjonar • Tilskot til lågterskel fysisk aktivitet for born og ungdom • Tilskot til regionale prosjekt knytt til folkehelse, sykkelvanar for barn og ungdom • Tilskot til sogelag/historielag og lokalhistorisk arbeid 	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen?	
<ul style="list-style-type: none"> • Utlån av lokaler på skolene 	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.?	
Nei	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner?	
Fylkeskommunen har blant annet samarbeidsavtale med Hordaland idrettskrets om Idrettscampus Bergen	
Hvordan er frivilligheten trukket inn i arbeidet med ny fylkeskommune?	
I liten grad foreløpig, men vil bli behandlet i forbindelse med ny planstrategi	

I Hordaland fylkeskommune er det ikke etablert et eget fagområde for frivillighet. Det er først og fremst kultur- og idrettsavdelingen som forholder seg til frivilligheten, i noen grad også regionalavdelingen. Det er ikke etablert samarbeidsstrukturer for frivilligheten, men fylkeskommunen prioriterer å samarbeide med fylkeslag og regionale organisasjoner.

Fylkeskommunen har en lang rekke tilskudd som frivillige organisasjoner kan søke på, med flere ordninger som gir driftstilskudd i tillegg til prosjekttilskudd. Av annen støtte gis organisasjonene anledning til å låne lokaler på de fylkeskommunale skolene.

Man har i Hordaland fylkeskommune en ambisjon om å bli et foregangsfylke for frivilligheten, og man har satt som mål at man skal utvikle en regional frivillighetspolitikk. Fylkeskommunen har en tilskuddsordning for kommunene der man kan søke om tilskudd til å utvikle en lokal frivillighetspolitikk. Per i dag er det regional kulturplan for Hordaland som behandler fylkeskommunes forhold til frivilligheten. Fylkeskommunen har samarbeidsavtale med Hordaland idrettskrets om Idrettscampus Bergen.

Per i dag er frivilligheten ikke trukket inn i arbeidet my ny fylkeskommune, men dette står på agenda i forbindelse med utvikling av ny planstrategi.

7.2 SOGN OG FJORDANE FYLKESKOMMUNE

Fylkeskommune: Sogn og Fjordane	Ny fylkeskommune: Vestland
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten? Nærings- og kulturavdelingen	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> Fylkeskommunen legger vekt på involvere frivilligheten på ad-hoc basis 	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> Folkehelsemidler Kulturmidlar 	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen?	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.? Nei	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner? Fylkeskommunen har utviklingsavtaler mange frivillige organisasjoner tilknyttet folkehelsearbeidet	
Hvordan er frivilligheten trukket inn i arbeidet med ny fylkeskommune? Organisasjonene har blitt informert om sammenslåingsprosessen på møter fylkeskommunen.	

I Sogn og Fjordane ligger ansvaret for frivilligheten i nærings- og kulturavdelingen. Fylkeskommunen legger vekt å støtte og samarbeide med fylkesledd og fylkesomfattende kulturorganisasjoner, for å bidra til å styrke den frivillige aktiviteten i fylket. Det er ingen formelle samarbeidsstrukturer med frivilligheten, fylkeskommunen legger vekt på å involvere de frivillige organisasjonene så tidlig som mulig i de prosessene der det er naturlig. Det eksisterer noen tilskuddsordninger som frivillige organisasjoner kan søke på, men disse er først og fremst innrettet mot kulturorganisasjonene.

Fylkeskommunen har ikke en egen frivillighetsmelding- eller politikk, men frivilligheten blir behandlet i

regional plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. I planen blir flere tiltak å støtte frivilligheten nevnt:

- Opprettholde driftstilskudd
- Utarbeide utviklingsavtaler med flere organisasjoner
- Øke kompetansen i organisasjonen på spillemidler

Regional plan for kultur og regional plan for folkehelse legger også føringer for fylkeskommunes arbeid med frivillighet.

FYLKESKOMMUNEN HAR PER I DAG UTVIKLINGSAVTALER MED FØLGENDE FRIVILLIGE ORGANISASJONER:

- Gloppen musikkfest
- Sogn og Fjordane idrettskrins
- Skikrinsen
- Fotballkrinsen
- Forum for natur og friluftsliv
- FNF
- Sogn og Fjordane turlag
- Norsk jeger og fisk Sogn og Fjordane
- Naturvernforbundet
- Sogn og Fjordane ungdomslag
- Det frivillige skyttarvesen
- Sogn og Fjordane 4 H

Frivilligheten har så langt ikke vært involvert i arbeidet med ny fylkeskommune, men det har blitt informert om arbeidet på samlinger for frivilligheten.

8. VIKEN

Stortinget vedtok 8. juni 2017 at Akershus fylkeskommune, Buskerud fylkeskommune og Østfold fylkeskommune blir slått sammen fra 1. januar 2020. Navnet på den nye fylkeskommunen blir Viken fylkeskommune.

8.1 AKERSHUS FYLKESKOMMUNE

Fylkeskommune: Akershus	Ny fylkeskommune: Viken
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten? Seksjon for idrett, friluftsliv, frivillighet og folkehelse i avdeling for kultur, frivillighet og folkehelse	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> • Frivillighetskonferanse • Samarbeid med paraplyorganisasjonene	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> • Tilskudd til paraplyorganisasjoner (grunn-, aktivitets- og prosjektstøtte) • Tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner • Tilskudd til husflidslagene • Tilskudd til oppfølging av Aktivitetsløftet • Tilskudd til tiltak for utviklingshemmede (Akershusfondet) • Tilskudd til ungdom ("Prøv selv"-prosjekter)	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen?	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.? «Frivillighet i Akershus - Perspektiver og utfordringer», dokument vedtatt av fylkestinget 13. februar 2017, som legger grunnlaget for arbeidet med frivillighet i Akershus	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner? Fylkeskommunen har partnerskapsavtaler med seks organisasjoner	
Hvordan er frivilligheten trukket inn i arbeidet med ny fylkeskommune? <ul style="list-style-type: none"> • 17. april 2018 arrangerte fylkeskommunen Frivillighetskonferansen 2018: I støpeskjeen. Omstilling til viken som hadde frivillighet og regionreformen som tema	

I Akershus fylkeskommune har man valgt å løfte frem frivillighet som et eget politikkområde. Ansvaret for frivilligheten ligger i seksjon for idretts, friluftsliv og folkehelse i avdeling og kultur, frivillighet og folkehelse. Fylkeskommunen har hatt en bevisst strategi over tid i å støtte og bygge opp paraplyorganisasjonene i fylket, disse er viktige bindeledd og samarbeidspartnere for fylkeskommunen. Videre er fylkeskommunens frivillighetskonferanse en viktig møteplass. Fylkes-

kommunen har partnerskapsavtaler med Akershus musikkråd, VOFO Akershus, Akershus Amatørteaterråd, Akershus Fylkesflidlag, Akershus barne- og ungdomsråd og Akershus Kunstforeningers Fylkesorganisasjon.

Fylkeskommunen har en egen tilskuddsordning for paraplyorganisasjoner som støtter både drift, aktiviteter og prosjekter, og flere andre tilskuddsordninger rettet

mot frivilligheten. I 2017 vedtok fylkestinget en egen frivillighetsmelding for Akershus, som beskriver situasjonen for frivilligheten i Akershus og peker ut tiltak. Videre har fylkeskommunen utarbeidet et utfordringsnotat, som en oppfølging av frivillighetsmeldingen.

Det har vært et mål for fylkeskommunen å invitere inn frivilligheten i arbeidet med den nye fylkeskommunen, og det har vært et arrangert en frivillighetskonferanse der frivilligheten og regionreformen var tema.

8.2 BUSKERUD FYLKESKOMMUNE

Fylkeskommune: Buskerud	Ny fylkeskommune: Viken
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten? Primært utviklingsavdelingen (ikke definert et særlig sted med hovedansvar)	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten?	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> • Studieforbundenes kulturtiltak • Tilskudd til idrettsarrangement • Tilskudd til idrettsanlegg hvor det avholdes store mesterskap • Tilskudd til regionale musikkorganisasjoner 	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen?	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.? Nei	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner? <ul style="list-style-type: none"> • Har samarbeidsavtaler med Buskerud innvandrerråd og VOFO Buskerud • Har partnerskapsavtaler tilknyttet folkehelse med DNT, 4H-Buskerud, Buskerud idrettskrets, Røde Kors Buskerud, Pensjonistforbundet Buskerud 	
Hvordan er frivilligheten trukket inn i arbeidet med ny fylkeskommune? Nei	

I Buskerud fylkeskommune er det ikke definert en avdeling eller enhet som har ansvar for frivilligheten, da frivillighet inngår i alle tjenesteområder i følge fylkeskommunen selv. Utviklingsavdelingen er den avdelingen som primært jobber med frivilligheten. Fylkeskommunen har en strategi for idrett og friluftsliv i Buskerud. Et av hovedmålene i strategien er å styrke

frivillige organisasjoner. Frivilligheten har bidratt til arbeidet med strategien gjennom innspillmøter, og deltakelse i styringsgruppen for strategien. Fylkeskommunen har samarbeidsavtaler med to organisasjoner, samt partnerskapsavtaler med organisasjoner om folkehelsearbeidet.

8.3 ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE

Fylkeskommune: Østfold	Ny fylkeskommune: Viken
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten? Ansvaret er delt mellom folkehelseseksjonen i samfunnsplanavdelingen og kulturseksjonen i regionalutviklingsavdelingen	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> • Fylkeskommunen arrangerer konferanse og møteplasser • Fylkeskommunen har jevnlig møter med paraplyorganisasjonene i fylket	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> • Tilskudd til arrangementer for mennesker med funksjonsnedsettelse • Tilskudd til drift av funksjonshemmedes organisasjoner • Tilskudd til organisasjoner innen idrett og kultur • Tilskudd til større arrangementer som profilerer Østfold	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen? <ul style="list-style-type: none"> • Utlån av lokale kostnadsfritt • Jobber for at skolene skal være mer åpne	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.? Nei	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner? Fylkeskommunen har samarbeidsavtaler med de frivillige paraplyorganisasjonene.	
Hvordan er frivilligheten trukket inn i arbeidet med ny fylkeskommune? Organisasjonene har blitt orientert om sammenslåingsprosessen. Fylkesadministrasjonen har nedsatt en arbeidsgruppe som skal jobbe med på frivillighet, disse vil på sikt ha en tettere dialog med frivilligheten	

I Østfold fylkeskommune er ansvaret for frivilligheten delt mellom folkehelseseksjonen i samfunnsplanavdelingen og kulturavdelingen i regionalutviklingsavdelingen. Fylkeskommunen legger vekt på å arrangere konferanser og møteplasser for frivilligheten, og oppfordrer kommunene sterkt til å involvere frivillige organisasjoner i arbeidet sitt, for eksempel i folkehelseprosjekter.

Fylkeskommunen tilbyr organisasjonene lån av fylkeskommunale lokaler kostnadsfritt, og jobber for at flere lokaler skal bli mer åpne og være tilgjengelig på kvelds- og nattetid. Å utarbeide en egen frivillighetspolitikk/melding har vært på agendaen, men har blitt satt på vent som følge av regionreformen. Fylkeskommunen har flere samarbeidsavtaler med de frivillige paraplyorganisasjonene.

9. MØRE OG ROMSDAL

Møre og Romsdal fylkeskommune er ikke vedtatt sammenslått med en annen fylkeskommune.

Fylkeskommune: Møre og Romsdal	Ny fylkeskommune: -
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten? Kulturavdelingen	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> Fylkeskommunen arrangerer Frivilligforum 	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> Driftstilskudd ettårig Konsertstøtte Prosjekttilskot til frivillig, fleirkulturell verksemd Rammetilskot til studiearbeid i Møre og Romsdal Større idrettsarrangement Tilskot til frivillig verksemd Tilskudd til enkle friluftstiltak Tilskudd til lavterskel fysisk aktivitet Treårig driftstilskudd 	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen?	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.? <ul style="list-style-type: none"> Frivilligplan for Møre og Romsdal 	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner? <ul style="list-style-type: none"> Fylkeskommunen samarbeider med flere organisasjoner om ulike oppgaver og prosjekter, for eksempel Voksenopplæringsforbundet i Møre og Romsdal 	

I Møre og Romsdal fylkeskommune ligger ansvaret for frivilligheten i kulturavdelingen. Fylkeskommunen arrangerer frivilligforum som møteplass med frivilligheten, og har samarbeid med ulike frivillige organisasjoner om ulike tiltak og prosjekter. Voksenopplæringsforbundet i Møre og Romsdal fordeler midler på vegne av fylkeskommunen, og er prosjektleder for et prosjekt som har til formål å øke deltakelsen av underrepresenterte grupper i frivilligheten.

Fylkeskommunen har siden 2010 hatt en frivilligplan. Målet har blant annet være å gi frivillige organisasjoner bedre rammevilkår, og utvikle modeller for samhandling og partnerskap mellom det offentlige og frivillige organisasjoner på lokalt og regionalt nivå.

FRIVILLIGHETSPLANEN HAR EN TILTAKSPLAN MED FØLGENDE TILTAK:

- Kurs og kompetanseheving
- Gjennomgang av tilskuddsordninger
- Bevisstgjøre kommunene om frivillighetspolitikk
- Lage mal for anerkjennelse av frivillige organisasjoner som selvstendig aktør, og for å gi organisasjonene en formell rolle i fylkeskommunes planer og satsninger
- To pilotprosjekter der offentlig og frivillig sektor inngår partnerskap om konkrete oppgaver
- Styrke frivilligsentralene
- Stimulere til partnerskap mellom næringslivet og frivillige organisasjoner
- Arrangere Frivilligforum
- Utvikle og forbedre informasjonen om frivillig arbeid på nettsidene
- Ha frivillig arbeid som tema på fylkeskulturkonferanse

I handlingsprogram kultur for 2018, som er knytta til fylkesplan for 2017-2020, er et av målene at frivillige organisasjoner skal skape mangfold og engasjement i lokalsamfunnene.

10. NORDLAND

Nordland fylkeskommune er ikke vedtatt sammenslått med en annen fylkeskommune.

Fylkeskommune: Nordland	Ny fylkeskommune: -
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten? Tidligere i folkehelseavdelingen. Fylkeskommunen er under omorganisering	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> • Årlige møter med regionsledd i frivilligheten • Folkehelsealliansen 	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> • Attraktive og inkluderende samfunn i Nordland • Folkehelse tiltak • Friluftsliv - fylkeskommunalt tilskudd • Fylkeslag av funksjonshemmede organisasjoner • Grunntilskudd - Barne og ungdomsorganisasjoner • Kulturprosjekter og arrangementer • Organisasjonsstøtte til innvandrertiltak • Samiske tilskudd til aktiviteter og språktiltak • Ung kultur • Visuell kunst - Tilskudd til arrangører av utstillinger i Nordland 	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen? <ul style="list-style-type: none"> • Fylkeskommunen inviterer til konferanser og møter • Fylkeskommunen hjelper og støtter frivillige organisasjoner med ulike former for materiellutvikling 	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.? Frivillighetsplan Nordland for 2014-2018	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner? Det er inngått sju samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner om folkehelsearbeid	

I Nordland fylkeskommune lå ansvaret for frivilligheten tidligere i folkehelseavdelingen. Fylkeskommunen er per nå under omorganisering, og det er uklart hvor ansvaret vil ligge i fremtiden. Som del av samarbeidet med frivilligheten har fylkeskommunen årlige møter med regionale ledd i organisasjonene. Frivilligheten er godt representert i Folkehelsealliansen Nordland, som er et samarbeidsprosjekt på folkehelsefeltet. Det er en rekke rammeavtaler mellom frivillige organisasjoner og fylkeskommunen om forpliktende samarbeid tilknyttet folkehelsearbeidet.

I 2014 ble det vedtatt en frivillighetsplan for perioden 2014-2018. Formålet til planen er at fylkeskommunen skal stimulere til en robust og mangfoldig frivillig sektor. Tiltakene inkluderer etablering av frivilligforum på fylkesnivå, et samordningsråd for fylkeskommunale tilskuddsordninger, økonomiske midler for å stimulere utvikling av frivillighetsplaner i kommunene, og å løfte frivillighet som tema på Nordlandskonferansen. Det er for tiden under vurdering om frivillighetsplanen skal revideres.

11. OSLO

Oslo kommune er ikke vedtatt sammenslått med en annen fylkeskommune. I mange tilfeller vil bydelene i Oslo ha en del av de funksjonene som kommunene har i en vanlig fylkeskommune. Kartleggingen har konsentrert seg rundt hva Oslo kommune gjør på kommunenivå, og har ikke gått inn i bydelenes samarbeid med frivilligheten.

Fylkeskommune:	Ny fylkeskommune:
Oslo	-
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten?	
Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten?	
<ul style="list-style-type: none"> • Årlig frivillighetskonferanse • Enkelte etater har samarbeidsflater med frivilligheten	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten?	
<ul style="list-style-type: none"> • Driftsstøtte til særskilte lag og organisasjoner • Etableringstilskudd til barne- og ungdomsorganisasjoner • Kriminalitetsforebyggende tiltak • Levering av avfall for frivillige og ideelle organisasjoner • Tilskudd til drift av barne- og ungdomsorganisasjoner • Tilskudd til ferieleir for barn og unge • Tilskudd til friluftslivsaktivitet • Tilskudd til frivillig virksomhet i lokalsamfunn – flerkulturelle møteplasser • Tilskudd til frivillige organisasjoner som tilbyr leksehjelp • Tilskudd til konserter i frivillig regi • Tilskudd til skolekor, -korps og -orkester	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen?	
<ul style="list-style-type: none"> • Utlån av skoler og lokaler • Veiledning og kursing i tilskuddsordninger	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.?	
Frivillighetsmelding ble vedtatt av bystyret i desember 2016.	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner?	
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen har i arbeidet med områdeløft hatt samarbeidsavtaler med frivilligheten om konkrete prosjekter • Kommunen har samarbeid med idrettskretsen om fordeling av tid i haller og idrettsanlegg • Kommunen har samarbeid med Frivillighet Norge om drift av Frivillig.no	

I Oslo kommune så er det byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet som har det overordna ansvaret for frivilligheten. Kulturretaten jobber mye med frivillighetsspørsmål.

Oslo kommune har en portefølje med tilskuddsordninger med en stor bredde i hva slags tiltak som støttes. For tiden gjennomfører kommunen et pilotprosjekt

når det gjelder utlån av skoler. Målet til prosjektet er å få en digital løsning for lån og leie av skoler for å gjøre utlån enkelt for både organisasjonene og kommunen. Kommunes forskrift for utlån og utleie av skoler og andre kommunale lokaler til frivillige organisasjoner er for tiden under revidering. Videre arbeidet kommunen for at flere bibliotek skal bli mer åpne, og med det en viktig arena for frivillige organisasjoner.

**OSLO KOMMUNE VEDTOK EN FRIVILLIGHETSMELDING I DESEMBER 2016.
MELDINGEN SETTER FIRE MÅL FOR ARBEIDET MED FRIVILLIGHETEN I OSLO:**

1. Det skal være lett å drive frivillig aktivitet og organisasjonsvirksomhet
2. Kommunen skal styrke samhandlingen mellom kommunal og frivillig sektor, og tilrettelegge for økt samhandling frivillige aktører imellom
3. Flere av kommunens lokaler, uteplasser og anlegg skal være tilgjengelige, meråpne og fylles med frivillig aktivitet
4. Kommunen skal stimulere til mangfold, bredde og en nyskapende frivillig sektor, og bidra til økt rekruttering av frivillige

12. ROGALAND

Rogaland fylkeskommune er ikke vedtatt sammenslått med en annen fylkeskommune.

Fylkeskommune: Rogaland	Ny fylkeskommune: -
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten? Delt mellom planavdelingen og seksjon for allmennkultur, kulturavdelingen	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten? Fylkeskommunen har samarbeid med blant annet idrettskretsen og musikkrådet.	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten? <ul style="list-style-type: none"> • Fylkestilskudd til Miljøtiltak • Regionale utviklingsmidler 2018 • Tilskudd til allment kulturarbeid • Tilskudd til internasjonale idrettsarrangementer • Tilskudd til regionale frivillige organisasjoner innen kulturfeltet i Rogaland	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen? <ul style="list-style-type: none"> • Tidligere har fylkeskommunen hatt møte og samlinger for å informere og veilede i forhold til søknadsskriving	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.? Nei	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner? Fylkeskommunen har samarbeidsavtaler med 11 regionale frivillige organisasjoner som en del av partnerskap for folkehelse	

I Rogaland fylkeskommune ligger ansvaret for frivilligheten i seksjon for allmennkultur, kulturavdelingen og i planavdelingen. Fylkeskommunen har flere tilskuddsordninger, og fylkeskommunen har de to siste årene tildelt midler til kommuner for å styrke den lokale frivillighetspolitikken.

Fylkeskommunen har ikke en egen frivillighetspolitikk eller -melding, men frivilligheten er behandlet i den regionale kulturplanen for Rogaland 2015-2020, og er også omtalt i regional plan for folkehelse og for friluftsliv. Målsetningen til fylkeskommunen for det frivillige arbeidet er at regionale frivillige lag og organisasjoner skal gis gode og forutsigbare rammevilkår. Fylkeskommunen har valgt følgende strategier for å nå dette målet:

- Være en pådriver for å samle og styrke frivillige organisasjoner lokalt og regionalt.

- Arbeide overfor nasjonale myndigheter for at det økonomiske grunnlaget for frivillig kulturaktivitet ikke svekkes
- Utvikle administrative rutiner som ivaretar forsvarlig økonomisk forvaltning innenfor enklere og mer forutsigbare rammer
- Gi større handlingsrom for større, mer langsiktige prosjekter, eller organisasjoner
- Bidra i forhold til utfordringer innen frivilligheten når det gjelder kvalitet og pris på lagerlokaler og øvingslokaler

Fylkeskommunen har samarbeidsavtaler med regionale frivillige organisasjoner om folkehelsearbeidet, og med samarbeidet følger det økonomisk tilskudd fra fylkeskommunen.

13. TRØNDELAG

Nord-Trøndelag fylkeskommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune ble slått sammen til Trøndelag fylkeskommune fra 1. januar 2018, og er den første sammenslåingen som følge av regionreformen.

Fylkeskommune:	Ny fylkeskommune:
Trøndelag	-
Hvor i fylkeskommunen ligger ansvaret for frivilligheten?	
Seksjon for folkehelse, idrett og frivillighet, avdeling for kultur og folkehelse	
Hvilke samarbeidsstrukturer har fylkeskommunen med frivilligheten?	
<ul style="list-style-type: none"> • Trøndelag barne- og ungdomsråd (TRØBUR) • Frivillighetskonferanse 	
Hvilke tilskuddsordninger har fylkeskommunen for frivilligheten?	
<ul style="list-style-type: none"> • Aktivitetstilskudd for kultur og økt samfunnsdeltakelse • Drifts- og aktivitetstilskudd • Kulturtilskudd • Kulturtilskudd til barne- og ungdomsorganisasjoner • Støtte til mindre tilretteleggingstiltak • Tilskudd til helsefremmende og forebyggende arbeid i Trøndelag • Tilskudd til idrett og idrettsrelaterte prosjekter • Trønderkassa 	
Hvilken annen støtte til frivilligheten tilbyr fylkeskommunen?	
<ul style="list-style-type: none"> • Fylkeskommunen forsøker å svare på organisasjonenes behov og forventninger 	
Har fylkeskommunen en egen frivillighetspolitikk/frivillighetsmelding e.l.?	
Nei	
Har fylkeskommunen samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner?	
Nei	
Hvordan er frivilligheten trukket inn i arbeidet med ny fylkeskommune?	
Barne- og ungdomsfrivilligheten var noe koblet på sammenslåingsprosessen	

I Trøndelag fylkeskommune er det seksjon for folkehelse, idrett og frivillighet i avdeling for kultur og folkehelse som har ansvaret for frivilligheten. Fylkeskommunen har et tett samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonene gjennom Trøndelag barne- og ungdomsråd (TRØBUR). Fylkeskommunen finansierer TRØBUR, som er samlokalisert med seksjonen som har ansvar for frivilligheten. Det eksisterer per i ikke en formell samarbeidsavtale mellom fylkeskommunen og TRØBUR, men dette er på trappene.

Trøndelag fylkeskommune er opptatt av å etablere arenaer for dialog og samarbeid med frivilligheten. Det er vedtatt av man skal arrangere en frivillighetskonferanse som man ønsker å gjøre til en årlig møteplass slik som det var i Nord-Trøndelag fylkeskommune før sammenslåingen. Det har vært avholdt flere innspillmøter med frivilligheten for å få innspill nye strategier og planer for fylkeskommunen.

De frivillige organisasjonene i Trøndelag har mulighet til å søke på en rekke fylkeskommunale tilskuddsordninger. Ved sammenslåingen ble noen tilskuddsordninger slått sammen, men de fleste er videreført i sin eksisterende form og med samme økonomiske ramme. Det er planlagt å se nærmere på innretning og retningslinjene for flere av tilskuddsordningene. Erfaringen fra Trøndelag med å slå sammen to tilskuddsregimer er i hovedsak positive, selv om det var noen frivillige organisasjoner som kom dårligere ut av det enn før sammenslåingen.

Seksjon for folkehelse, idrett og frivillighet ønsker å støtte de frivillige organisasjonene der de melder et behov. Flere organisasjoner har signalisert at de ønsker hjelp og påfyll tilknyttet rekrutteringsarbeid. Det er per i dag ikke en vedtatt frivillighetspolitikk i Trøndelag fylkeskommune, frivilligheten vil bli behandlet i fylkeskommunens kulturstrategi. Det eksisterer per i dag ikke samarbeidsavtaler med frivilligheten.

På spørsmål opplyser fylkeskommunen at barne- og ungdomsfrivilligheten var noe koblet på sammenslåingsprosessen da den pågikk gjennom sine samarbeidsorgan, man at frivilligheten som helhet i liten grad var involvert.

Trøndelag fylkeskommune har i kraft av være den første sammenslåtte fylkeskommunen i regionreformen fått en rekke henvendelser fra andre fylkeskommuner med ønsker om å dele erfaringer man har gjort seg i Trøndelag. Kapasitetsmessige årsaker gjør det vanskelig å skulle følge opp alle henvendelser, men fylkeskommunen har blant annet invitert fylkeskommuner til et dagsseminar på Værnes for erfaringsutveksling.

**FRIVILLIGHET
NORGE**

frivillighetnorge.no
Øvre Slottsgate 2B, 0157 Oslo
21 56 76 50 | twitter: @frivillighet